

скрипаля, які керуються і спрямовуються розвинутою слуховою та образною уявою, удосконалюються швидше, ніж за відсутності останньої.

Висновки... Уведення сугестивно-медитативної методики у навчальний процес вищих мистецьких закладів забезпечує культуротворчий розвиток виконавської особистості музиканта-виконавця і орієнтує навчальний процес на забезпечення оптимального співвідношення між засвоєнням загальнокультурного досвіду розвитку мистецтва та формуванням індивідуальних підходів до опанування художньою культурою.

Використана література :

1. Андрейко О.І. Виконавська культура скрипаля: теорія та методика формування : [монографія] / О.І.Андрейко. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2013. – 298 с.
2. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва: теорія і методика викладання мистецьких дисциплін / Г.М.Падалка. – К. : Освіта України, 2008. – 247 с.
3. Рудницька О.П. Педагогіка : загальна та мистецька : навч. посіб. – / О.П.Рудницька. – К. : Інтерпроф, 2002. – 270 с.

Андрейко О.И.

**СУГЕСТИВНО-МЕДИТАТИВНАЯ МЕТОДИКА В КОНТЕКСТЕ СТАНОВЛЕНИЯ
ТВОРЧЕСКОГО ПРОФЕССИОНАЛИЗМА МУЗЫКАНТА-ИСПОЛНИТЕЛЯ**

В статье рассматривается проблема формирования профессионального творчества музыканта-исполнителя в процессе интерпретации музыкального произведения, одним из важных факторов которого определяется разработка блока суггестивно-медитативных методов. Разработка данного методического блока способствует развитию художественно-образного творчества и художественно-целесообразной исполнительской техники музыканта, что в итоге является основой для создания личностно-значимой и художественно-ценностной музыкально-исполнительской интерпретации. Отсюда определяется потребность рассмотрения исполнительской культуры во взаимосвязи, взаиморазвитии личностной и профессиональной культуры музыканта-исполнителя.

Ключевые слова: аутосуггестия художественных образов, художественно-творческая медитация, самовизуализация технических приёмов.

Adrejko O.

**SUGGESTIV-MEDITATIVE METHOD IN CONTEXT OF FORMING
OF CREATIVE PROFESSIONALISM OF MUSICIAN-PERFORMER**

In an article the problem of professional creativity's forming of musician-performer is viewed in the interpretation of musical composition, with a help of one of the decisive factors of which operation of suggestive-meditative methodical block is determined. Operation of given methodical block facilitates development of artistic-imaginative creativity and artistic-efficient performing technique of performer, what as a result becomes the basis of creation of personal-worthy and artistic-worthy musical-performing interpretation.

Way to reach a development of violinist's performing culture lays through deepened, creative-conscious cognition of spiritual richness of art and also peculiarities and initiative of personality's individual features (personal dispositions) of performer, which grants creative-personalized, subjective-labile character in forming of performing activity in connection with creative-axiological discourse of contents attributes of the musical composition style. Such correlation of traditional, as manifestation of contents and stylistic features of musical composition as well as intonation as personalized and individual realizing of compositions by performer, in the phenomena of culture provides its continuity, dialogic, significance, originality and creativity. Hence, occurs the necessity to review performing culture and in interdependence, development, of personal and professional violinist's culture.

Therefore, the basis in forming of performing culture is an integration of processes of comprehension of musical composition and embodiment individual-personalized peculiarities of performer through evaluative- regulative mechanisms, directed to reach perfect artistic performing interpretation. Such model of performing culture forming is based on actualization of personally worthy (subjective and artistic) dynamic reproduction of the musical composition content by the performer, but not on passively-interferent entry of performer into musical culture, which do not show personal attitude to masterpieces created by previous and contemporary artists.

Key words: autosuggestion of artistic images, artistic-creative meditation, self-visualization of technical ways.

Подано до редакції 02.03.2015.

УДК 378:147

© 2015

Виговська С.В., Юрченко А.О.

**ДИДАКТИЧНІ ВИМОГИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ УНАОЧНЕННЯ
ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

У статті визначено поняття «наочність», розглянуто її структурні складові та проаналізовано особливості застосування засобів унаочнення під час викладання іноземної мови. Встановлено роль та ефективність використання наочності на практиці у процесі вивчення іноземної мови. Розглянуто принцип наочності, який забезпечується у навчальному процесі з іноземної мови шляхом створення відповідних умов для чуттєвого сприймання іншомовного оточення та відіграє важливу роль у формуванні іншомовних навичок і вмінь, засвоєнні мовного та мовленнєвого матеріалу.

Ключові слова: навчально-пізнавальна діяльність, принцип наочності, засоби наочності, види наочності, викладання іноземної мови.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Пізнання завжди починається з безпосереднього споглядання, спостереження речей, явищ, тобто з безпосередньої взаємодії людини з вивчуваними предметами за допомогою органів чуття. Щоб дослідити невідомий предмет, людина повинна з усіх сторін його оглянути, визначити форму, колір, твердість, смак, запах тощо. Вивчений так фактичний матеріал стає основою для дальшої розумової обробки. Це означає, що ефективність навчання залежить від максимального залучення до пізнання різних органів чуття людини. Ця закономірність лягла в основу принципу наочності у навчанні.

Використання наочності в процесі навчання іноземної мови є однією з найбагатогранніших проблем методики її викладання, а з розвитком психолінгвістики і лінгвокраїнознавства інтерес до наочності тільки посилюється.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Теоретичне обґрунтування наочного навчання уперше здійснив Я.А. Коменський ще у XVII ст., а пізніше – Дж. Локк, Ж.Ж. Руссо, Й.Г. Песталоцці, К.Д. Ушинський. У XX столітті окремі теоретичні й методичні аспекти цієї проблеми досліджували В.Г. Болтянський, В.В. Давидов, Д.Б. Ельконін, Л.В. Занков, А.І. Зільберштейн, Л.М. Фрідман та ін.

Запровадження засобів наочності у навчально-виховний процес загальноосвітньої та вищої школи досліджувались у наукових працях А. Молибога, Ю. Овакіяна, Н. Тализіної, С. Шаповаленко та ін.

Результати досліджень С. Архангельського, В. Бикова, С. Величка, І. Дриги, Л. Зазнобіної, Л. Прессмана, Б. Сладкевича, М. Шахмаєва, М. Шута доводять необхідність гармонійного поєднання засобів наочності зі словесно-логічним методом викладання.

Формулювання цілей статті... Метою даної статті є висвітлення ролі засобів наочності під час викладання іноземної мови, а також обґрунтування дидактичних вимог до їх застосування.

Виклад основного матеріалу дослідження... Наочність у навчанні – один із основних принципів дидактики, відповідно до якого навчання ґрунтується на конкретних образах, що безпосередньо сприймаються студентами. Як вже зазначалося вперше цей принцип обґрунтував Я.А. Коменський. Пізніше його розробляли Й.Г. Песталоцці, К.Д. Ушинський та інші видатні вчені. Доведено, що 87% інформації людина отримує за допомогою зорових відчуттів, а 9% – за допомогою слуху. Із побаченого запам'ятовується 40%, з почутого – 20%, а з одночасно побаченого і почутого – 80% інформації. Із прочитаної інформації запам'ятовується 10%, з почутої – також 10%, а коли ці процеси відбуваються одночасно – 30%. Якщо застосовуються аудіовізуальні засоби, то в пам'яті залишається 50% інформації, а час навчання скорочується на 20-40%. Цих прикладів достатньо, щоб у дидактичному процесі одночасно зі словесними методами використовувати наочні, які, спираючись на різні способи спостереження процесів, явищ, предметів і дій, впливають на зорові рецептори [1].

Сучасні педагоги розглядають наочність як джерело знань, на основі якого формується чуттєві уявлення й поняття; як ілюстрацію до положень, що вивчаються; опору для абстрактного мислення.

Принцип наочності в навчанні вважається похідним від принципу доступності: чим яскравішим є унаочнення заняття, тим доступнішим буде пояснення нової теми. Сутність цього принципу можна передати висловом: "краще один раз побачити, ніж сто разів почути". Він спирається на провідну роль зорових аналізаторів у сприйманні зовнішнього світу. Тому навчальний матеріал потрібно подавати в найбільш унаочненій формі [2].

Ще Р.Л. Грегорі говорив в своїй книзі "Разумный глаз" про важливість зорового сприймання зовнішнього світу: "Можливо, що мозок – яким ми його знаємо – не міг би розвиватися без потоку інформації про віддалені предмети, інформації, що передається іншими органами відчуттів, особливо зором" [4].

Я.А. Коменський стверджував, що необхідно здобувати мудрість не з книг, а з неба, землі, дубів і буків, а якщо ми маємо намір передавати учням істинні й достовірні знання, то повинні навчати за допомогою особистого спостереження і чуттєвої наочності.

Згідно наукових даних процес вербалізації відомих образів здійснюється на основі живого споглядання, одночасно і паралельно з ним. Споглядаючи дійсність, людина за допомогою мовних засобів називає окремі об'єкти, їхні ознаки і відношення між ними. Таким чином відбувається перекодування чуттєво-образної інформації про предмет в семасіологічну, так здійснюється перехід від живого споглядання до думки [5].

Комбінуючи словесні засоби, людина будує мовну модель ситуації зовнішнього світу. У рідній мові зв'язок між позамовною ситуацією та її моделлю – органічний, автоматизований. Зміна слова ("Я малюю олівцем" – "Я малюю олівець") є засобом передачі думки і викликає в свідомості людини відповідну картину, наочний образ ситуації. Отже, правильність мовлення рідною мовою зумовлена наявністю у того, хто говорить, безпосереднього зв'язку між позамовною ситуацією та відповідним мовним оформленням. Таким чином, для того, щоб забезпечити правильність іншомовного мовлення, необхідно формувати такий зв'язок на матеріалі іноземної мови. Особливу увагу треба звернути на випадок, коли той самий зміст передається за допомогою різних структур у рідній та іноземній мовах, а порушення структури під впливом рідної мови призводить до спотворення змісту. Отож, в українській та англійській мовах відношення належності, інструментальності, адресата дії передають різні мовні засоби [2].

У таких випадках встановлення прямого зв'язку між наочним образом ситуації та його вербальним вираженням повинно створити умови для правильної побудови іншомовної граматичної структури. Методичним вирішенням цього завдання може бути використання наочного матеріалу, який демонструє зв'язок інтерферуючих структур з конкретним наочним образом тих відносин об'єктивної дійсності, що передає кожна з них.

Засоби наочності – це компонент навчально-методичного комплексу при вивченні іноземної мови, який надає суттєву допомогу для кращого розуміння та засвоєння лексичних одиниць, граматичних структур, фонетичного аспекту мови. Вони успішно вирішують такі дидактичні завдання: сприяють розвитку в студентів наочно-образного мислення; сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів; дозволяють конкретизувати розглядувані теоретичні питання; розширюють сферу практичних застосувань розглядуваних об'єктів, які безпосередньо не можуть бути використані для спостереження на занятті; створюють можливості для моделювання явищ, що безпосередньо не спостерігаються; наочно систематизують і класифікують досліджувані явища на схемах, таблицях і т.п.; виступають в ролі методів стимулювання інтересу до учіння, створення установки на ефективне учіння; дозволяють в конкретизованій формі одержати інформацію про ступінь навчального матеріалу [3].

Існують різні підходи до класифікації видів наочності, їх можна звести до двох основних: мовна наочність та немовна.

Мовний вид наочності включає в себе комунікативно-мовну наочність, наочну демонстрацію комунікативно-сислової функції мовного явища в мові (усній і письмовій); демонстрацію мовних явищ в ізольованому вигляді (фонем, морфем, слів, пропозицій та ін.) в усній або письмовій формі; лінгвістичну і граматичну схемну наочність (схеми, таблиці та ін.).

До немовної наочності відносяться всі способи пред'явлення екстралінгвістичних факторів навколишньої дійсності: природна, образотворча наочність (картини, діафільми, фільми).

У практиці навчання іноземної мови має місце комбінування різних видів наочності. Залежно від мети використання наочності можна говорити про такі її функції: презентація мовного матеріалу; уточнення знання мовного явища; створення умов для природного використання мови як засобу навчання, для комунікативного користування мовним матеріалом в усній і письмовій формі.

Залежно від виду аналізатора розрізняють слухову; зорову; рухово-моторну наочність.

Слухова наочність демонструє емоційну виразність написаного, відіграє значну роль у формуванні певного образу, його розуміння. Вона допомагає створити смисловий наголос і корегує вимову, ритміко-інтонаційне оформлення окремих слів та словосполучень. До засобів слухової наочності належать: фонограми, аудіозаписи тощо.

Зорова наочність застосовуються як зразок, який студенти використовують при співставленні слова і його схематичного зображення. Часто зорова наочність стає єдиним засобом, який може допомогти студенту зрозуміти ту чи іншу лексичну одиницю. Прикладами зорової наочності є малюнки, фотографії, слайди, роздатковий матеріал, репродукції портретів, стенди, таблиці, схеми, колажі, відеофільми, електронні дошки та інші мультимедійні засоби.

У сучасній методиці викладання іноземної мови засоби слухової та зорової наочності стали обов'язковими компонентами навчального заняття. Варто зауважити, що зорова наочність є унікальним засобом семантизації, який може використовуватися під час подачі будь-якого матеріалу. Згідно з прийнятим у лінгвістиці розумінням лексичного значення його складниками вважаються: денотат – називає клас предметів; сигніфікат – сукупність ознак, що визначають клас предметів, що називають терміном “поняття”. Сигніфікат як категорія більш абстрактна, ніж денотат, засвоюється в результаті оволодіння конкретними вживаннями слова при співвіднесенні його звукової форми з відрізками дійсності, що означаються [2].

Головною умовою володіння словом як комунікативною одиницею є, безумовно, оволодіння його відображальною функцією, тобто значенням. Найбільша складність в оволодінні лексичним значенням, як зазначають фахівці в галузі методики навчання іноземних мов, полягає у невідповідності значень рідної мови та іноземної. Справа у тому, що який би прийом семантизації не використовували, він повинен приводити до тісного зв'язку звукової форми слова з його денотатом, з конкретною діяльністю, з елементами досвіду студента [5]. Як свідчать психологи, у значеннях слів побутової лексики переважаючими компонентами є ситуаційно-логічні та образні зв'язки. Відтворення їх у свідомості студентів неможливе без використання засобів зовнішньої зорової, слухової або внутрішньої наочності. Проте роль зовнішньої наочності в оволодінні лексикою помітно недооцінюється. Показ предмета або дії достатній лише у випадках, коли значення слів іноземної і рідної мов збігаються, і коли слово рідної мови викликає адекватний образ у свідомості студента і без наочної демонстрації. Неадекватні, суто вербальні способи семантизації слів із семантикою, більш складною для засвоєння, як показав психологічний експеримент М.Г. Каспарової, веде до того, що за значенням іноземного слова виявляється

віддалене уявлення про відповідний денотат. Воно пов'язується зі словом рідної мови, але не з уявленням конкретного предмета [3].

Чим складніший навчальний матеріал, тим важливішу роль повинна відігравати наочність у формуванні правильних уявлень. Тісна взаємодія слова і наочних предметів підвищує роль кожного з них. Тому необхідно керувати розглядом наочних прикладів, щоб студенти помічали суттєві сторони в продемонстрованому наочно. Зауважимо, що при вивченні будь-якої іноземної мови, ті, що вчать, незалежно від віку, повинні заново вчитися називати предмети і дії, значення яких не збігаються зі словами рідної мови. Завдання, що постає перед ними, близьке до того, яке вирішується при навчанні рідної мови для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Суттєва різниця лише в тому, що вони знайомляться не з предметами, а з їх новими словесними позначеннями.

Унікальність наочності також полягає і у тому, що її можна використовувати для будь-якої вікової категорії. Безумовно, вона відіграє важливу роль у процесі вивчення іноземної мови і служить супроводжуючим компонентом процесу засвоєння і розуміння навчального матеріалу. Крім того, загально відомим є той факт, що наявність наочності на занятті допомагає студентам краще оволодіти навчальним матеріалом, стимулює їх до творчої мисленнєвої діяльності. Наочність стає поштовхом до навчальної дії, викликає інтерес та зацікавлення. Використання засобів наочності робить заняття яскравішим, цікавішим, динамічнішим [4].

У основу використання зорової наочності під час викладання іноземної мови покладено ряд принципів:

1. Принцип доступності подачі зображення. Це означає, що вербальний матеріал, який подається за допомогою засобів наочності має бути зрозумілим та знайомим учням. В іншому випадку наочність не буде корисною, а навпаки лише спантеличить студентів[1].

2. Принцип доступності форми зображення. Цей принцип застерігає викладача від використання все нових і нових форм зображення. Студенти повинні звикнути до певних засобів наочності й зіставляти їх з відповідним змістом.

3. Принцип композиційної організації. Згідно цього принципу матеріал має бути логічно-структурованим. Реалізація цього принципу здійснюється також за рахунок правильного гармонійного, кольорового зображення. Ось чому слід використовувати яскраві малюнки, різнокольорові схеми, таблиці та інші засоби, що однозначно зацікавлять студентів.

4. Принцип художньої ідентичності. При оформленні засобів наочності потрібно намагатися відтворити максимально реальне зображення [2].

Окрім того, під час використання наочності необхідно дотримуватися певних вимог. Зокрема, наочність повинна бути доступною для сприймання; використовуватися дозовано і у тісному зв'язку зі змістом навчального матеріалу.

Висновки... Отже, наочність – один з основних принципів дидактики, відповідно до якого навчання будується на конкретних образах, що безпосередньо сприймаються студентами. Використовуючи різні засоби наочності під час викладання іноземної мови, педагог у навчальних цілях моделює фрагменти об'єктивної дійсності, які асоціюються у студентів з відповідними іншомовними формами в процесі здійснення навчальної комунікації. У результаті цього форми іноземної мови стають для студентів відображенням об'єктивного світу і носіями певної інформації, обмін якою здійснюється при спілкуванні в певній ситуації.

Таким чином, використання засобів наочності в процесі навчання іноземній мові повинно бути зорієнтовано на досягнення навчальних цілей, сприяти ефективній реалізації методів і прийомів навчання, активізувати навчально-пізнавальну діяльність студентів.

Використана література :

1. Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам: лингводидактика и методика : учеб. пособие / Н.Д. Гальскова, Н.И. Гез – М. : Издательский центр «Академия», 2007. – 336 с.
2. Ключковська І.М. Інноваційні підходи у викладанні іноземних мов у вищих технічних навчальних закладах / І.М. Ключковська // Сучасні проблеми лінгвістики та навчання іноземних мов у контексті Болонського процесу. – К. : Знання, 2005. – С. 67-69.
3. Колкер Я.М. Практическая методика обучения иностранному языку / Я.М. Колкер. – М. : Академия, 2004. – 264 с.
4. Ніколаєва С.Ю. Сучасні технології навчання іноземного спілкування / [С.Ю. Ніколаєва, Г.А. Гриню, Г.І. Олійник та ін.]. – К. : Ленвіт, 1997. – 95 с.
5. Пассов Е.И. Основные вопросы изучения иностранного языка / Е.И. Пассов. – Воронеж : Воронежский гос. пед. институт, 1974. – 164 с.
6. Соловова Е.Н. Методика обучения иностранным языкам: базовый курс лекций : пособие для студентов пед. вузов и учителей / Е.Н.Соловова. – М. : Просвещение, 2002. – 239 с.
7. Фридман Л.М. Наглядность и моделирование в обучении / Л.М. Фридман. – М. : Знание, 1984. – 80 с.

Выговская С.В., Юрченко А.О.
ДИДАКТИЧЕСКИЕ ТРЕБОВАНИЯ К ИСПОЛЬЗОВАНИЮ СРЕДСТВ НАГЛЯДНОСТИ
В ПРОЦЕССЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

В статье определено понятие «наглядность», рассмотрены структурные составляющие применяемой в процессе преподавания иностранного языка наглядности и проанализированы особенности ее применения. Установлена роль и эффективность использования средств наглядности на практике. Рассмотрено принцип наглядности, следуя которому создаются соответствующие условия для чувственного восприятия иноязычного окружения, что играет важную роль в формировании иноязычных навыков и умений, усвоении языкового и речевого материала.

Ключевые слова: учебно-познавательная деятельность, принцип наглядности, средства наглядности, виды наглядности, преподавания иностранного языка.

Vygovska S., Yurchenko A.

DIDACTIC REQUIREMENTS FOR THE USE OF VISUALS IN THE PROCESS OF A FOREIGN LANGUAGE

Cognition always starts from the direct observation of things and phenomena due to the immediate human interaction with objects through the senses. To explore the unknown object a person has to examine it: determine the shape, color, hardness, taste, smell, etc. As a result, a studied educational material appears to be the basis for the further mental processing. This means that the effectiveness of training depends on the maximum involvement to the process of cognition through the different senses of a person. Such a peculiarity of a training process becomes the basis of the principle of clarity in teaching.

Clarity is one of the main principles of didactics, whereby a learning process is based on particular images directly perceived by students.

While learning a foreign language, visuals are used as a component of educational and methodical complex, which provides significant support for better understanding and perception of lexical items, grammar rules, phonetic aspects of language. They successfully solve these didactic objectives: promote the development of students' visual and imaginative thinking; help to intensify the teaching and learning activity of students; allow to specify the underlying theoretical questions in educational process; extends the practical application of the things under consideration, that can not be directly used for the observation in the class; create opportunities for phenomena modeling that; create a clear system and classification of the phenomena that is under study: the diagrams, tables, etc.; are used as the methods that stimulate students' interest in learning, create installations for effective learning; allow to receive the information on the content of educational material.

Therefore, the use of visual methods is one of the basic principles of didactics, according to which a learning process is based on the particular illustrations demonstration. Using a variety of visuals in foreign language teaching a pedagogue aims to simulate some fragments of objective reality, which are associated with a foreign language appropriate forms in the process of educational communication. As a result, these forms of foreign language become a reflection of the objective world in a students imaginary and get a specific meaning.

Key words: teaching and learning activities, the principle of clarity, visuals, types of visuals, a foreign language teaching.

Подано до редакції 17.03.2015.

УДК 378 811.11-112:620.9

© 2015

Володько А.М.

ВІДБІР ТА ОРГАНІЗАЦІЯ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ УСНОГО ПОСЛІДОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Визначено та проаналізовано алгоритм дослідження понятійного апарату у галузі відновлювальної енергетики при навчанні майбутніх перекладачів усного послідовного перекладу. Вперше детально класифіковано понятійний апарат у галузі відновлювальної енергетики та створено термінологічні словники перекладного та тлумачного типу. Досліджено вплив понятійного апарату на ефективність організації методики навчання та переваги наскрізного врахування особливостей функціонування інформаційної структури свідомості при формуванні предметної компетентності в межах перекладацької компетентності студентів.

Ключові слова: понятійний апарат, відновлювальна енергетика, усний послідовний переклад, термінологічний словник, мнемотехніка.

Постановка проблеми у загальному вигляді... На сьогодні питання понятійного апарату у галузі відновлювальної енергетики (ГВЕ), під яким ми слідом за Райнером Арнцом розуміємо сукупність категоріально пов'язаних поміж собою понять спеціальної галузі знань [6, с. 107], залишається відкритим і малодослідженим на території України. Існують тлумачні україномовні словники, які надають загальну інформацію і не є вичерпними, оскільки пропонують мінімальну кількість термінів, переважна більшість яких належить до основних термінів в енергетиці, а терміни у ГВЕ залишаються без особливої уваги. Двомовні німецько-українські словники та частотні словники у ГВЕ, які б сприяли ефективнішому формуванню предметної компетентності у студентів-перекладачів, взагалі відсутні. Крім того, варто зазначити, що цільовою аудиторією німецькомовних словників та глосаріїв з цієї тематики є переважно науковці, що ставить під сумнів можливість їхнього використання під час навчання майбутніх перекладачів усного послідовного перекладу (УПП) у ГВЕ. Викладені вище факти зумовили актуальність обраної теми дослідження та написання статті з метою висвітлення отриманих результатів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Відсутність науково обґрунтованих та опублікованих досліджень особливостей понятійного апарату у ГВЕ